

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

زائر حریم یار

حسین ایرانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زائر حریم یار

نویسنده:

حسین ایرانی

ناشر چاپی:

مسجد مقدس جمکران

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	زائر حریم یار
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۱	فهرست
۱۲	تقدیم به
۱۳	مقدمه
۱۴	زیارت
۱۵	چیستی زیارت
۱۸	زیارت در اسلام
۲۱	واسطه وصال
۲۳	تبرک
۲۵	آثار زیارت
۲۸	نشان بر مزارها
۳۱	مرز توحید و شرک
۳۴	عباد صالح در مرگ و حیات
۴۰	طواف
۴۱	سوگند
۴۳	نذر
۴۴	هشدار
۴۵	بایسته ها
۴۷	تحریم چرا؟
۴۹	خاتمه
۵۶	فهرست مصادر و منابع

زائر حریم یار

مشخصات کتاب

سرشناسه: ایرانی حسین ۱۳۲۵ - ۱۳۸۷.

عنوان و نام پدیدآور: زائر حریم یار نقد ادبی وهابیان/ حسین ایرانی.

مشخصات نشر: قم: مسجد مقدس جمکران ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری: ۵۶ص.

شابک: ۳۵۰۰۰ ریال ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۳-۱۳۶-۰.

یادداشت: کتابنامه: ص. [۵۰]-۵۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: اسلام -- دفاعیه ها و ردیه ها

رده بندی کنگره: BP۲۲۸/۴/الف ۲ز۹ ۱۳۸۷

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۷۹

شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۹۳۴۶۷

ص: ۱

اشاره

زائر حریم یار

«نقد ادبی وهابیان»

تألیف حسین ایرانی

ص: ۳

سرشناسه: ایرانی حسین ۱۳۲۵ - ۱۳۸۷.

عنوان و نام پدیدآور: زائر حریم یار نقد ادبی وهابیان/ حسین ایرانی.

مشخصات نشر: قم: مسجد مقدس جمکران ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری: ۵۶ص.

شابک: ۳۵۰۰۰ ریال ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۳-۱۳۶-۰.

یادداشت: کتابنامه: ص. [۵۰]-۵۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: اسلام -- دفاعیه ها و ردیه ها

رده بندی کنگره: BP۲۲۸/۴/الف ۲۹ز ۱۳۸۷

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۷۹

شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۹۳۴۶۷

ص: ۴

فهرست

تصویر

۵.jpg

ص:۵

برترین انبیاء الهی و عترت پاکش (حضرت محمدصلی الله علیه وآله و اهل بیت علیهم السلام)

و آخرین اوصیایش، موعود منتظر (حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف)

و بر تمامی شهیدان راهش و مدافعان مکتبش

به ویژه امام خمینی رحمه الله بزرگ فجر آفرین انتظار و نوید بخش رؤیت خورشید عالم تاب حق و عدل

از دیدگاه قرآن و اسلام، هدف از آفرینش، عبودیت و بندگی خداست؛ چنانکه خداوند در قرآن مجید می‌فرماید: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»؛^(۱) و جن و انس را نیافریدیم جز این که مرا عبادت کنند. همچنین در آیه ای دیگر هدف از بعثت پیامبران را عبادت و بندگی دانسته و می‌فرماید: «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ»؛^(۲) و ما در میان هر امتی رسولی فرستادیم که خدای یکتا را پرستند.

و می‌توان گفت تنها راه سعادت و تکامل انسان، عبودیت و بندگی خداوند متعال است که قرآن در این باره می‌فرماید: «وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»^(۳) و تنها مرا بندگی کنید که راه راست این است. از طرفی باید توجه داشت، معیار عبد زیستن و این که انسان‌ها همواره بنده خدا باشند، فقط، ساعتی مناسکی را انجام دادن نیست، بلکه خود را در تمام حالات مملوک خدا ببیند و از همه وابستگی‌های مادی و علایق حیوانی رها نموده و تنها طالب و تسلیم و مطیع خداوند باشند و مهم‌تر

ص: ۷

۱- ۱. سوره ذاریات، آیه ۵۶.

۲- ۲. نحل، آیه ۳۶

۳- ۳. یس، آیه ۶۱ و آل عمران، آیه ۵۱.

آنکه روح عبادت همان ذکر و یاد خدا ترک غفلت یعنی توجه دل و دیده به خداست و قرآن می فرماید: «أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدِكْرِي»^(۱).

لذا در اسلام، به آنچه موجب توجه قلبی به خدا و جدایی از مظاهر مادی می شود، توصیه و تأکید شده است و زیارت آرامگاه رهبران دینی و شخصیت های الهی یکی از راه های مهم توجه قلبی و یاد خدا می باشد؛ البته شیعه به هیچ وجه معتقد نیست که امامان بالذات در برابر خداوند قدرت و استقلال دارند، بلکه معتقدند، پیشوایان دینی با پاکی و صفای باطن که از طریق عبودیت کسب کرده اند به اذن خدا واسطه فیض او هستند، تا جایی که امام علی علیه السلام می فرماید: خدایا برای من این عزت و بزرگواری کافی است که تنها بنده تو باشم؛ «الهی کفی بی عِزاً ان اکون لک عبدا»^(۲).

زیارت

زیارت از ماده «زَوَّرَ» به معنای قصد، میل، انحراف، دیدار و ملاقات و ... می باشد. این واژه دو بار در قرآن (آیه ۲ تکاثر و آیه ۱۷ کهف) آمده است.^(۳)

زیارت در اصطلاح، نوعی انس و تمایل قلبی همراه با حرکت حسی و تکریم و تعظیم شخص زیارت شده می باشد (شاید مرحله

ص: ۸

۱- ۴. سوره طه، آیه ۱۴.

۲- ۵. بحار الانوار، ۷۷ / ۴۰.

۳- ۶. مفردات راغب، اقرب الموارد، قاموس القرآن و ...

نهایی آن عشق ورزی و اطاعت از زیارت شده و همانندی با او در عقیده و عمل باشد).

در حدیثی می خوانیم: «اللهم اجعلنی من زوارک»؛^(۱) «خدایا مرا از قصد کنندگان و پناهندگان در گاهت قرار ده».

چیستی زیارت

زیارت گرچه یک اصل اخلاقی - عبادی و ارزشی - و سیاسی بوده و در مکتب تشیع با شور و شکوه خاصی درخشیده و همواره با منطق و استدلال همراه می باشد، ولی بیش از همه، عشق و اشتیاق زائر نسبت به زیارت شده در آن مطرح و بیانگر محبت خاصی است که همه رنج ها، سفرها و هزینه ها را آسان می نماید.

از رهگذر محبت است که عاشق، در و دیوار خانه معشوق و محبوب خود را می بوسد و در همه جا عکس رخ یار می بیند و پیوسته نام او را یاد می کند.

و ما حب الیدار شغفن قلبی

ولکن حب من سکن الیدار

و هرگز دوستی آن سرزمین دلم را شاد نمی سازد، بلکه محبت ساکن آن خانه است که مرا مسرور نموده و شیفته خود ساخته است.

اگر مادر تصویر و لباس و همچنین فرزندش را می بوسد، این شرک نیست بلکه عشق و یکتا پرستی است؛ اسلام دین محبت است؛ امام

ص: ۹

صَادِق عَلَيْهِ السَّلَام مِي فَرَمَايِد: «هَل الدِّينَ إِلَّا الحُبُّ»؛ «آيا دين چيزی جز محبت است». (۱)

همچنين خداوند به پيامبرش مِي فرمايد: «قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى؛ (۲)» «بگو من برای رسالت مزی از شما نمی خواهم مگر محبت و دوستی خویشان (اهل بیت) را» یعنی لزوم مودت اهل بیت پيامبرصلى الله عليه وآله و حرام بودن اهانت به آنان در حال حیات و بعد از وفاتشان مِي باشد، بعلاوه خداوند است که محبت صالحان را در دلها قرار مِي دهد «إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا» (۳) کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کنند، خدای رحمان برای آنها محبتی در دل ها قرار مِي دهد.» و حضرت ابراهیم از خداوند مِي خواهد تا دلها متوجه ذریه او شود «فاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ» (۴) راستی چگونه مِي توان دوستدار خداوند بود، ولی حبيب خدا و اولیای دلباخته او و حتی آثار آنان را دوست نداشت؟!

این محبت از محبت ها جداست

حب محبوب خدا حب خداست

مگر مقام ابراهیم علیه السلام جز سنگی است که حضرت ابراهیم علیه السلام هنگام ساختن خانه خدا (کعبه) زیر پای خود مِي گذاشته؟ یا بوسیدن «حجر الاسود» جز عشق و احترام و عرفان و عبادت است؟!

تاج الدین فاکهانی، فقیه و ادیب بزرگ اهل تسنن به دمشق رفت تا

ص: ۱۰

۱- ۸. همان، ج ۶۹، ص ۲۳۷.

۲- ۹. قرآن، شوری، آیه ۲۳.

۳- ۱۰. مریم، ۹۶.

۴- ۱۱. ابراهیم، ۳۷.

کفش منسوب به پیامبر صلی الله علیه و آله را ببیند، دید و بوسید و شعری سرود؛ بدین مضمون، که اگر مجنون را گویند آیا لیا و وصلش را می خواهی یا همه دنیا را؟ می گفت: غباری از خاک کفش او برایم محبوبتر و شفا بخش تر است. (۱)

و بر این اساس می گوئیم، زیارت بزرگان و صالحان، به سراغ اسوه ها و الگوهای ارزشی رفتن است؛ از آنجا که الگو خواهی و الگو پذیری امری فطری است، در مکتب جاوید اسلام، اسوه های جاودانه معرفی شده اند، قرآن کریم می فرماید: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ» برای شما (در همه زمینه ها و زمانها) پیامبر صلی الله علیه و آله اسوه و سرمشق نیکوست» (۲) بنابراین زیارت، ارزیابی و سنجیدن خود، دیدن ضعف ها و نقص های خود، درک عظمت و مراحل تکامل انسانی و دوری و رها شدن از دام های شیطانی و پیمودن سیر الهی با همت بلند «قدر الرجل علی قدر همته»؛ «قدر و مقام آدمی به میزان همت اوست» (۳) می باشد.

و از همین رهگذر است که در زیارتنامه حضرت علی علیه السلام می خوانیم: «السلام علی میزان الاعمال و قطب الاحوال» (۴) سلام و درود بر میزان و وسیله سنجش اعمال و ...).

و نیز «الکسیس کارل» دانشمند مشهور فرانسوی می گوید: «... در

ص: ۱۱

۱- ۱۲. الغدیر، ج ۵، ص ۱۵۵.

۲- ۱۳. احزاب، آیه ۲۱

۳- ۱۴. نهج البلاغه، حکمت ۴۷.

۴- ۱۵. مصابیح الجنان، ص ۲۹۴.

زندگی عالمان و قهرمانان و پاکان، یک ذخیره تمام نشدنی از انرژی معنوی وجود دارد؛ این مردان چون کوه هایی در میان دشت، سر به بالا کشیده اند و به ما نشان می دهند که تا کجا می توانیم بالا برویم و چقدر هدفی که طبیعتاً شعور انسانی به آن متمایل است، عالی است؛ فقط چنین مردانی می توانند برای زندگی درونی ما غذای معنوی مورد نیاز را تهیه نمایند» (۱).

زیارت در اسلام

احترام به شخصیت های علمی، انقلابی، مکتبی و ملی در تمام امت ها و ملت ها وجود دارد و یک اصل فطری و عقلایی است؛ از آنجا که اسلام دینی جامع و پاسخگوی تمام تمایلات انسان می باشد، اصل زیارت را به دور از خرافات جاهلی و تحریفات شرک آلود، برای پیروان خود بیان کرده است.

احادیث فراوان و متواتری در کتاب های شیعه و سنی درباره ثواب، فضیلت، آثار و احکام آن آمده است، بعلاوه سیره پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و عترتش و همچنین علما را شاهدیم و نگارش صدها کتاب از نویسندگان سنی و شیعه در این موضوع، همه حاکی از اهمیت زیارت و نقش سازنده و مؤثر آن در تربیت و هدایت فرد و جامعه و حفظ

ص: ۱۲

زیارت قبور انبیاء، امامان، اولیا و صالحان، واقعیت و اصلی باارزش و مورد اتفاق فرقه های اسلامی (۲) (غیر از ابن تیمیه، حنبلی ۶۶۱ - ۷۲۸ ه. ق و محمّد بن عبدالوهاب حنبلی ۱۱۱۵ - ۱۲۰۷ ق) (۳) می باشد؛ فخر رازی (دانشمند و مفسر معروف اهل تسنن، ۵۴۳ - ۶۰۶) در کتاب رساله زیاره القبور» مطالبی در این موضوع نوشته است، همچنین در کتاب های «کنز العمال، ج ۱۵»، «احیاء العلوم غزالی، ج ۱»، صحاح سته، «المغنی و الشرح الکبیر ج ۲ و ۳» روایات متعددی درباره زیارت پیامبر صلی الله علیه و آله و اصحاب آن حضرت نقل شده است.

زیارت خوبان و صالحان، عمل به آیه «یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» (۴) می باشد که مؤمنان را برای رسیدن به رستگاری و تقوا، به جهاد و سراغ وسیله هدایت رفتن توصیه می کند.

همان گونه که امام علی علیه السلام در خطبه ۱۱۰ نهج البلاغه به ده وسیله اشاره می فرماید: «ان افضل ما توصل به المتوسلون الی الله ...».

ص: ۱۳

۱- ۱۷. الغدير، ج ۵، کامل الزیارت، بحار الانوار، جلد های ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، و ...

۲- ۱۸. کشف الارتیاب ۳۵۹ تا ۳۷۲، وفاء الوفا ۴ / ۱۳۶۳، الفقه علی مذاهب الاربعه ۱ / ۵۹۰.

۳- ۱۹. او با حمایت سیاسی نظامی آل سعود به نشر وهابیت پرداخته اولین رد بر تفکر محمد بن عبد الوهاب را برادرش شیخ سلیمان بن عبد الوهاب، نوشت بنام الصواعق الالهیه و همچنین بسیاری از علما اهل سنت علیه او کتاب نوشتند که به بحوث فی الملل و النحل ۴ / ۳۵۵} به نقل از وهابیت مبانی فکری و کارنامه عملی.

۴- ۲۰. سوره مائده، ۳۵

و روایات فراوانی درباره توسل، از علمای سنی و شیعه نقل شده است که متواتر و سند بسیاری از آنها صحیح هست.

«سمهودی» عالم معروف سنی، توسل و کمک و شفاعت خواستن از پیامبر صلی الله علیه و آله را قبل و بعد از رحلتش و در عالم برزخ و قیامت جایز می داند. (۱)

امام شافعی (پیشوای بزرگ شافعی ها) در شعری به اهل بیت عصمت و طهارت متوسل شده و می گوید: «خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله وسیله من نزد خداوند هستند و امیدوارم به وسیله آنان فردای قیامت، نامه عمل من به دست راستم داده شود» (۲) و همین طور نقل شده است، امام شافعی به زیارت قبر ابو حنیفه می آمد و کنار قبرش توسل پیدا می کرد، و از احمد بن حنبل از ائمه اربعه سنی به شافعی (۳) توسل می یافت، همچنین «آلوسی» از علمای بزرگ اهل سنت می گوید:

«توسل به خداوند به وسیله مقام پیامبر صلی الله علیه و آله در زندگی او و بعد از رحلتش و حتی توسل به مقام غیر پیامبر هم جایز است، به شرط آنکه نزد خداوند مقامی داشته باشند». (۴)

امام حسین علیه السلام در دعای عرفه، پیامبر صلی الله علیه و آله را واسطه قرار می دهد:

ص: ۱۴

-
- ۱- ۲۱. وفاء الوفاء، ج ۳، ص ۳۷۱ - التوصل الی حقیقه التوسل، ص ۲۱۵. کشف الارتباب، ص ۳۱۲.
 - ۲- ۲۲. همان، ص ۳۲۹ و شواه الحق فی الاستقامه سید الحق ص ۳۴ به نقل از دیده ها و دریافت ها، ص ۱۷۷.
 - ۳- ۲۳. کشف الارتباب، ص ۳۱۹.
 - ۴- ۲۴. تفسیر روح المعانی، ص ۴۰۷.

«اللهم انا نتوجه اليك في هذه العيشه ... بحمد نبيك و رسولك و خيرتك من خلقك ...» و در سیره اهل بیت علیهم السلام توسل به پیامبر صلی الله علیه و آله بعد از رحلتش بسیار بیان شده و به همگان آموخته اند.^(۱)

واسطه وصال

توسل همانطور که در لغت آمده، کمک خواستن و دست به دامن شدن و نوعی شفاعت است که با واسطه قرار دادن عبد صالح و محبوب خدا سراغ خدا رفتن می باشد (که عبد صالح هم به اذن خدا، وساطت و شفاعت می کند) و این نه پرستش کسی است و نه شریک دانستن در تأثیر و برآمدن حاجت، بلکه تأکیدی بر اصل توحید است.^(۲)

چنانچه در متن برخی زیارتنامه ها آمده است «اتقرب الی الله بحکم و متقرب الیک بزیاره قبر اخی رسولک، اتوسل، اتوجه و به زیاره حبیب حبیبک تقربت، اللهم صمدت فی ارضی ... رجاء رحمتک و اتقرب الیک بحمد عبدک و رسولک و ...» و این حقیقت، ریشه در قرآن و سنت پیامبر دارد همان گونه که مسلمانان در زمان پیامبر صلی الله علیه و آله نزد آن حضرت می آمدند و از خداوند طلب مغفرت می کردند: «و لو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤک فاستغفروا الله و استغفر لهم الرسول لوجدوا الله

ص: ۱۵

۱- ۲۵. کشف الارتیاب ص ۳۲۳.

۲- ۲۶. همان گونه که در امر زندگی سراغ وسیله و اسباب رفتن {به دارو و پزشکی توسل پیدا کردن} منافات توحید افعالی ندارد چرا که این آثار و قدرت هم خداوند در عالم اسباب به آنها داده است.

تو ابا رحیما» (۱) و اگر آنها هنگامی که به خود ستم کردند، پیش تو می آمدند و از خدا آمرزش می خواستند و پیامبر برای آنها طلب آمرزش می کرد، قطعاً خدا را توبه پذیر و مهربان می یافتند؛ حتی قرآن، منافقان را که سراغ پیامبر برای طلب استغفار نمی آمدند، توبیخ و مذمت می کند: «وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّا رُءُوسَهُمْ» (۲) یا همانند فرزندان حضرت یعقوب پیغمبر که از پدرشان خواستند، برای آنها در پیشگاه خداوند طلب بخشش و مغفرت نماید «قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا» (۳) گفتند ای پدر برای گناهان، آمرزش بخواه. و آن حضرت هم نفرمود: چرا مرا واسطه قرار دادید، خودتان بدون واسطه به خدا بگوئید، بلکه فرمود: «سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ» (۴) بزودی از خدایم برای شما طلب آمرزش کنم که بی تردید او آموزنده مهربان است، و همچنین در جواز توسل به واسطه فیض الهی نبی اکرم صلی الله علیه و آله آمده است، پیامبر به مرد نابینا که برای دعا و شفا نزد آن حضرت آمده بود فرمود: وضوئی نیکو بگیر و دو رکعت نماز بخوان و چنین دعا کن «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَ اتُوجِّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي اتُوجِّهُ بِكَ إِلَى رَبِّي فِي حَاجَتِي لِتَقْضِي اللَّهُمَّ فَشْفَعَهُ فِي» (۵) عثمان بن حنیف می گوید در محضر پیامبر صلی الله علیه و آله بودیم که آن مرد

ص: ۱۶

۱- ۲۷. نساء، ۴ - ۶

۲- ۲۸. منافقون، ۵

۳- ۲۹. یوسف، ۹۷

۴- ۳۰. همان، ۹۸

۵- ۳۱. سنن ترمذی، ج ۴، ص ۴۰۷، کتاب دعوات شماره ۳۵۷۸، کشف الارتیاب ص ۳۰۹. سنن ابن ماجه ۱ / ۴۴۱ شماره

۱۳۸۵، مسند احمد ۴ / ۱۳۸

بینا شد، در این روایت نه تنها توسل محکوم نشده است، بلکه خود پیامبر به آن توصیه می فرماید.

جالب آن که علماء اهل سنت نقل کرده اند، عمر برای باران به پیامبر و عباس عموی پیامبر صلی الله علیه و آله توسل پیدا می کرد.

«اللَّهُمَّ أَنَا كُنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّنَا فَتَسْقِينَا وَإِنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بَعَمِّ نَبِيِّنَا فَاسْقِنَا» (۱)

تبرک

تبرک به معنای خیر و برکت خواستن امری است عقلایی و پسندیده و در شرع اسلام نه تنها منع نشده، بلکه در قرآن و سنت مکرر دیده می شود و انگیزه آن مهر و محبت آدمی به شخصیت و شیئی مقدسی می باشد و به دست آوردن رحمت و عنایت الهی (که رحمت حق، گاه از راه های عادی و طبیعی می رسد و گاه از مسیر غیر طبیعی) و همانند توسل و شفاعت می باشد و اختصاص به زمان حیات انبیاء و امامان و صالحان ندارد بلکه بعد از وفاتشان نیز جریان دارد، همانند: ۱ - بینا شدن چشم حضرت یعقوب به وسیله پیراهن یوسف صدیق «فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا» (۲)، پس چون

ص: ۱۷

۱- ۳۲. صحیح بخاری ۲ / ۱۴ باب الصلاة الاستسقاء، كشف الارتباب، ص ۳۱۴، وفاء الوفاؤ ۲ / ۴۲۲ و ...

۲- ۳۳. سوره یوسف، آیه ۹۶.

مژده دهنده آمد، پیراهن بر صورت او افکند و بینا شد» و این مشیت الهی است که فیض او از طریق پیراهن یوسف به بنده خویش یعقوب پیامبر برسد؛ و همچنین تبرک جستن به جایگاه و اجساد اصحاب کهف (۱). ۲ - مگر نه سعی (فاصله بین کوه صفا و مروه) به خاطر فداکاری یک زن موحد (هاجر) محل عبادت و متبرک می گردد، یا چشمه آب زمزم برای همگان به عنوان آشامیدنی متبرک می شود و همچنین مقام ابراهیم و حجر اسماعیل با ارتباط پیدا کردن با مردان خدایی امتیاز و برکت می یابد (با آنکه به ظاهر با دیگر زمین های مسجد و مکه فرقی ندارد).

۳ - در تاریخ زندگی پیامبر صلی الله علیه و آله می خوانیم، کودکان را در مدینه می آوردند نزد پیامبر تا آنها را تبرک نموده، کام شان را بردارد، حتی یاران آن حضرت می کوشیدند تا پیامبر دست بر سر آنان کشد و تبرک شان نماید. (۲)

۴ - اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله به آب وضو و غسل و مانده آب و غذا، حتی چاهی که از آن آب نوشیده و همچنین به منبر، قبر و خاک مدینه تبرک می جستند و پیامبر و صحابه هیچ یک نهی نمی کردند و آن را شرک نمی دانستند.

آری این اظهار محبت و احترام متوجه معنویت و شخصیت پیامبر صلی الله علیه و آله بوده، بدان امید که فیض الهی از این طریق برسد.

ص: ۱۸

۱- ۳۴. کهف، آیه ۲۱.

۲- ۳۵. اصابه ۱/۵ و ۵۵۸، طبقات ابن سعد ۱/۵۱.

پس تعظیم، احترام نام، و کلام، لباس و مسکن، مسجد و مدفن پیامبر صلی الله علیه وآله عین تعظیم و محبت و احترام آن حضرت بوده که در واقع تعظیم و اطاعت خداست، چون پیامبر صلی الله علیه وآله عبد صالح خدا می باشد (... اطوعهم لک ... مطیع ترین بندگان تو است) و همچنین تعظیم عترت و ذریه پاک او (که پیوسته سفارش به اکام و محبت آنان را می فرمود) تکریم پیامبر و تبعیت از اوست «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ ...» (۱) بگو ای پیامبر اگر خدا را دوست دارید، مرا پیروی کنید تا خدا شما را دوست بدارد. و همچنین تکریم استاد و پدر و مادر، جلد قرآن (با آنکه از پوست گوسفند درست شده) و بوسیدن آنها خلاف توحید و پرستش خدا نبوده، بلکه ادب و اطاعت از دستور خدا و یک اصل اخلاقی و فطری همه انسان ها می باشد.

آثار زیارت

زیارت مزار پیشوایان و بزرگان دین، فوایدی فراوان دارد که در اینجا به برخی از آنها (غیر از عمل به روایات و رسیدن به پاداش های نامتناهی اخروی) اشاره می شود:

۱- تحکیم توحید، خداشناسی و جایگاه نبوت، امامت و ولایت و تقویت اعتقاد به معاد و شفاعت و ...

ص: ۱۹

۲- احساس هویت فرهنگ و شخصیت با وجود این پیشینه های پاک تاریخی و خودباوری مکتبی.

۳- عاملی برای تحول روحی و توفیق توبه و رهایی از سقوط در گرداب گناه و بدبختی و زشتی ها، لذا در زیارت پیامبر صلی الله علیه و آله می خوانیم: «انی اتیتک مستغفرا تائبا ... و انی اتوجه بک الی الله ربی و ربک لیغفرلی ...» (۱)

و همچنین هنگام زیارت حضرت عباس علیه السلام می گوئیم: «و اجعلنی ممن ینقلب من زیاره مشاهد احبائک مفلحا منجحا قد استوجب غفران الذنوب». (۲)

۴- تجدید عهد و پیمان با محور توحید و امامت پیشوایان دین و دانش که باعث استواری در مودت و ثابت ماندن در برابر مشکلات و کشش های مختلف زندگی می شود. امام رضا علیه السلام می فرماید: «ان لكل امام عهدا فی عنق اولیائهم و شیعتهم و ان من تمام الوفا بالعهد و حسن الاداء زیاره قبورهم ...» (۳)

به راستی برای هر امامی برای دوستان و پیروانش پیمانی است که از جمله وفای به این پیمان، زیارت قبور آنان است.

۵- شکسته شدن یأس ها و رفع غم ها، تخلیه عقده های روحی با گریه و مناجات با خدا و ایجاد و آرامش با توجه به توسل و شفاعت

ص: ۲۰

۱- ۳۷. مصابیح الجنان، ص ۲۷۲.

۲- ۳۸. همان، ص ۳۷۵

۳- ۳۹. وسائل الشیعه، ۱۴ / ۳۲۲، من لایحضره الفقیه، باب ۲۱۷، تهذیب الاحکام ۶ / ۷۸.

و تقرّب به درگاه پروردگار مهربان.

۶- حضور در مزار بزرگان، نمادی از قدرت و عظمت اسلام و عامل وحدت دینی و ملی و رافع اختلافات و کدورت هاست.

۷- زیارت باعث غفلت زدایی از روح و بریدن از زرق و برق مادیات و زمینه پاکی و کاهش جرائم و آسیب های اجتماعی را فراهم می سازد.

۸- بستری جهت توسعه عمرانی و اقتصادی به خصوص تولید کالاهای فرهنگی و عامل انفاق و رفع محرومیت ها می باشد.

۹- زمینه ساز آشنایی با معارف دینی و مفاخر تاریخی و رشد دانش و دید فرهنگ مکتبی است.

۱۰- تبدیل شدن زیارتگاه ها به مراکز فرهنگی و تأسیس حوزه های علمی در کنار آنها و تجمع علماء یکی دیگر از آثار زیارت می باشد، کرسی های علمی در کنار مزار رسول خداصلی الله علیه وآله در زمان امام باقرعلیه السلام و امام صادق علیه السلام، خود دلیلی بر این مدعا می باشد که هزاران دانشجو از سراسر بلاد اسلامی در این کلاسها شرکت می نمودند، حتی قبل از آن، آگاهی گریهای فاطمه زهراعلیه السلام از کنار قبر پیامبرصلی الله علیه وآله آغاز شد.

همچنین حرکت های سیاسی و مبارزاتی ضد ظلم و استعمار، همان گونه که در سده اخیر شاهد بودیم از کنار حرم حضرت علی علیه السلام و حوزه های علمیه نجف و سامرا، شکل گرفت. فتوای تاریخی میرزای شیرازی بزرگ رحمة الله و تحریم تنباکو توسط او از حوزه کهن سامرا (حرم

عسکرین علیه السلام و ...) بریتانیای کبیر و انگلیس، پیر استعمار را زبونا نه به زانو در آورد.

همینطور حادثه مسجد گوهر شاد (در عصر رضا خان پهلوی) در کنار مضجع منور امام رضا علیه السلام ایجاد شد و اخیراً قیام عظیم و فراگیر امام خمینی رحمه الله از مدرسه فیضیه و کنار مرقد مطهر حضرت معصومه علیها السلام آغاز و به پیروزی شکفت انگیز انقلاب اسلامی رسید، علاوه بر این ها برکات علمی، تألیف ده ها هزار کتاب و ایجاد هزاران کتابخانه و تربیت شاگردان و هدایتگران و دانشجویان از بیش از یکصد کشور جهان و نشر فرهنگ اسلام و اهل بیت علیهم السلام به سراسر جهان از دیگر ثمرات زیارتگاه های عترت پیامبر صلی الله علیه و آله می باشد.

نشان بر مزارها

و هابیان ساختن گنبد و بارگاه بر مزار پاکان و پیشوایان را شرک دانسته، با اینکه می بینند، شیعیان همانند سایر مسلمانان در مسجد و کنار بارگاه نبوی در مزار صالحان رو به قبله می ایستند و زیارتنامه و نماز و دعا می خوانند و هیچگاه عبادت غیر خدا نمی کنند(۱) و عبادت

ص: ۲۲

۱- ۴۰. جالب اینکه در زیارت جامعه کبیره ابتدا باید یکصد مرتبه تکبیر گفت و در سایر زیارتگاه ها پیوسته ذکر خدا گفتن مستحب می باشد و بعد از هر زیارت، نماز می خوانند و سر به مهر گذارده، سجده بندگی خدا و شکر خدا می نمایند و در زیارتنامه معروف امین الله {که در مرقد امیرالمؤمنین علی علیه السلام و همه امامان شیعه خوانده می شود} می خوانیم: «أشهد أنك جاهدت في الله حق جهاده و عملت بكتابه و اتبعت سنن نبیه حتى دعاك الله الی جواره» و در زیارت جامعه کبیره آمده است: «إلی الله تدعون و علیه تدلون و به تؤمنون و له تسلمون و الی سبيله ترشدون» یعنی در همه آنها مراتب بندگی و مقام امامان را اعلام می نمائیم.

آیا گنبد و قبه و بارگاه بر روی قبور عباد صالح خدا جز احترام به آنان بوده و جز برای استراحت زائران و عبادت کنندگان می باشد؟ (و آیا هدفی جز اینکه از راه های دور و نزدیک و تحمل رنجها می آیند و از سرما و گرما و ... باید حفظ شوند؟) برآستی لازم می باشد که با نمایش معماری و هنر اسلامی، شکوه و جاذبه خاصی برای زائران و گردشگران ایجاد نمود و در حقیقت نوعی شعائر اسلامی را به پا داشت قرآن کریم می فرماید: «ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظِمَ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ» (۲) و هر کس شعائر (نمادهای دینی ...) خدا را بزرگ دارد بی تردید آن از پرهیزکاری دل هاست و همچنین از مصادیق آیه مبارکه «فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ» (۳) (آن نور هدایت در

ص: ۲۳

۱- ۴۱. وسائل الشیعه: ۴ / ۹۸۴.

۲- ۴۲. سوره حج، آیه ۳۲. همانگونه که در آیه ۳۶ حج نحر و قربانی و در آیه ۱۵۸ بقره {صفا و مروه} از شعائر بشمار آمده است «إِنَّ الصِّفَا وَ الْمَرُوهَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ».

۳- ۴۳. سوره نور، آیه ۳۶، از انس بن مالک و بریده نقل شده که پیامبر صلی الله علیه وآله این آیه «فِي بُيُوتٍ ...» را قرائت کرد، شخصی پرسید این بیوت کدامند حضرت فرمود بیوت انبیاء، ابوبکر در آن هنگام نزد رسول خدا آمد و خطاب به خانه علی علیه السلام و فاطمه علیها السلام کرده پرسید آیا این خانه از آن بیوت است که خدا و تو اراده کرده اید تعظیم شود، پیامبر فرمود آری از بهترین آن بیوت است. ر. ک: به تفسیر درالمنثور ۵/۵۰ و تفسیر برهان ۳/۱۳۷ و کشف الاسرار.

خانه هایی است که خداوند اجازه داده تا ارجمندهش دارند و نام خدا در آنجا یاد شود) می باشد. زیرا در این مکان ها زن و مرد به ذکر خدا و نماز و نیایش مشغولند و فراوانند افرادی که از گناهان در آنجا توبه می کنند و هدایت می یابند، و از عموم کلمه رفع، می توان رفعت معنوی (تکریم و حفظ بیوت و بالا- بردن منزلت آنها) و رفعت ظاهری (بنا و تعمیر آنها) مانند «وَاذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهِيْمَ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمَاعِيْلُ ...» (۱) هنگامی که ابراهیم و اسماعیل پایه های خانه کعبه را بالا می بردند، استفاده نمود.

اضافه بر آنچه گذشت، داشتن گنبد و بنا، باعث حفظ قبور از آلودگی های محیط و آسیب طوفان و باران و وارد شدن حیوانات می باشد و محل مناسب برای قرائت قرآن و تدریس معارف دینی و آموزش علوم و همچنین سربلندی مسلمانان در برابر دشمنان می گردد، بالاتر آنکه نه تنها روایت صحیح و نص صریح از شارع مقدس اسلام بر تحریم آن نرسیده و اصل اباحه و مباح بودن جاری است بلکه روایاتی از سنی و شیعه در پاداش و تشویق به ساخت و تعمیر قبور پیشوایان اسلام نقل شده است که ذکر آنها در این مختصر نمی گنجد. (۲) پس چرا وهابیت بجای منطق و گفتمان و حق گرایی، تکفیر، تهدید، ترور و تخریب می کنند؟!

مگر ساختن بارگاه و بناهای مجلل روی قبور بزرگان در مذاهب

ص: ۲۴

۱- ۴۴. سوره بقره، آیه ۱۲۷، ر. ک: به تفسیر کشاف ۲/۳۹۰.

۲- ۴۵. وفاء الوفاء ۲/۸۵؛ کشف الارتیاب، ص ۳۸۳ و ص ۳۹۰ و ص ۹۷.

و ملل مختلف نبوده و از صدر اسلام تا امروز وجود نداشته است؟! گواه آن قبور انبیاء در بیت المقدس و بارگاه شکوهمند پیامبر صلی الله علیه و آله و دو خلیفه در مدینه و همچنین قبور ائمه علیهم السلام و صحابه در بقیع و یا قبور بزرگان اهل سنت (مانند شیخ عبدالقادر و ابوحنیفه در بغداد) و آیا این عمل، پرستش صاحب قبر و قبله قرار دادن و سجده کردن به سوی آنهاست و بدعت است؟ و لذا قرآن درباره اصحاب کهف می فرماید: «وقتی مردم از حال آنان خبر یافتند، گروهی گفتند بر روی آنان بنایی (یاد بود) بسازیم و جمعی گفتند بر درگاه آنان عبادتگاه بسازیم » ... فقالوا بنوا علیهم بُنَیْنًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا» (۱)

مرز توحید و شرک

اتهام شرک و بدعت به هر حرکتی و هر نوع احترام و آدابی، دور از منطوق و خرد است، چرا که حد شرک در قرآن و سنت بیان شده است، قرآن مجید پیروان خود را از قضاوت عجولانه و زدن اتهام بی جا، نسبت به دیگران منع نموده و می فرماید: «وَلَا تَقُولُوا لِمَن أَلْقَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلْمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا» (۲)

به کسانی که اظهار اسلام می کنند (و از صلح و سلام سخن می گویند) نگوئید مؤمن نیستید تا از سرمایه ناپایدار دنیا بهره و غنیمتی بدست آید.

ص: ۲۵

۱- ۴۶. کهف، ۲۱.

۲- ۴۷. نساء، ۹۴.

و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وقتی حضرت علی علیه السلام را برای فتح قلعه های خیبر فرستاد، در پاسخ علی علیه السلام که پرسید: حدّ نبرد با آنان چیست؟ فرمود: «قاتلهم حتی یشهدوا أن لا إله إلا الله و أنّ محمداً رسول الله فإذا فعلوا ذلك فقد منعوا منك دمائهم و أموالهم إلا بحقهم و حسابهم علی الله»؛^(۱) «با آنها پیکار کن تا آنجا که شهادتین را بگویند در اینصورت جان و مالشان مصون و محترم است».

مگر موردی که جان و مالشان به حق گرفته شود و حسابشان با خداست. و این سیره پیامبر و صحابه و تابعین بوده است.

آیا تنها وهابیان محدود و تندرو مؤمن اند و تمام مسلمانان مشرکند؟!^(۲) و فقط آنها کتاب و سنت را فهمیده اند که فتوا به تخریب مزار پیشوایان دین و کشتن زن و مرد و کودک بیگناه می دهند؟!

در تبیین توسل و مرز شرک در اسلام، نقل کلام شهید استاد مطهری مناسب می باشد: «... موجودی که به تمام هویتش وابسته به اراده حق است و هیچ حیثیت مستقل از خود ندارد، تأثیر ما فوق طبیعی او مانند تأثیر طبیعی او، پیش از آنکه به خودش مستند باشد، مستند به حق است و او جز مجرای برای مرور فیض حق به اشیاء نیست؛ آیا واسطه فیض وحی و علم بودن جبرئیل و واسطه رزق بودن میکائیل و واسطه احیاء

ص: ۲۶

۱- ۴۸. صحیح بخاری، کتاب الایمان، ص ۱۰، صحیح مسلم ۷/۱۷ باب فضائل علی علیه السلام، کشف الارتیاب، ص ۱۰۱.

۲- ۴۹. کشف الارتیاب، ص ۱۴۷، ۱۰۸-۱۱۴.

بودن اسرافیل و واسطه قبض ارواح بودن ملک الموت شرک است؟! ... (۱)

جهان از نظر جهان بینی اسلامی ماهیت «از اویی، اَنَا لِلَّهِ» دارد، قرآن کریم در آیات متعددی کارهای اعجاز آمیزی از قبیل: مرده زنده کردن، شفا دادن کور مادرزاد را به برخی پیامبران نسبت می دهد، اما همراه آن کلمه «بِاذْنِهِ» را اضافه می کند. (۲) این کلمه نمایشگر ماهیت «از اویی» این کارهاست که کسی نپندارد، انبیاء از خود استقلالی دارند، پس مرز توحید نظری و شرک نظری «از اویی» و مرز توحید و شرک در توحید عملی «به سوی اویی، اَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ» است.

توجه به هر موجودی، اعم از توجه ظاهری و معنوی، هر گاه به صورت توجه به یک راه برای رفتن به سوی حق باشد و نه بعنوان یک مقصد، توجه به خداست. در هر حرکت و مسیر توجه به راه از آن جهت که راه است و توجه به علامت ها و نشانه های راه برای گم نشدن و دور نیفتادن از مقصد از آن جهت که این علامت ها و نشانه ها هستند، «به سوی مقصد بودن و به سوی مقصد رفتن» است.

پیامبران و اولیا، راه های خدا هستند «أَنْتُمْ السَّبِيلَ الْأَعْظَمَ وَالصِّرَاطَ الْأَقْوَمَ» آنان علامت ها و نشانه های سیر الی الله هستند. «و أَعْلَامًا لِعِبَادِهِ وَمَنَارًا فِي بِلَادِهِ وَأَدْلَاءَ عَلَى صِرَاطِهِ» پس مسأله این نیست که توسل و زیارت اولیا و انتظار مافوق طبیعی از آنان شرک است، مسأله چیز دیگر است؛ آنان چنین صعودی در مراتب قرب الهی کرده اند که تا این

ص: ۲۷

۱- ۵۰. مقدمه ای بر جهان بینی، ۲/۱۰۴.

۲- ۵۱. آل عمران، ۴۹، مائده، ۱۱۰.

حد مورد موهبت واقع شده اند، از قرآن کریم استفاده می شود که خدا به پاره ای از بندگان خود چنین مقامات و درجاتی عنایت کرده است» (۱)

عباد صالح در مرگ و حیات

اما اینکه پیامبر صلی الله علیه و آله و امامان معصوم علیهم السلام و صالحان بعد از رحلت و شهادتشان در حکم زنده ها هستند و درخواست از ارواح بلندشان برای روا شدن حاجات به اذن الهی، هیچ اشکالی ندارد، بلکه در جای خود ثابت شده است. (۲)

و قرآن کریم می فرماید: «و لا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أحياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ» (۳) هرگز کشته شدگان در راه خدا را مرده مپندار بلکه آنان زنده اند و نزد پروردگارشان روزی می خورند.

علما سنی و شیعه برای انبیا نوعی حیات برزخی برتر از شهدا گفته اند (۴) و احادیث متعدد نقل شده که پیامبر و پاکان، سخن و سلام زائران را می شنوند و از دور و نزدیک جواب می دهند، حتی اعمال امت بر آنان عرضه می گردد. (۵)

تاریخ می نویسد پیامبر صلی الله علیه و آله با اجساد مرده مشرکان در کنار چاه «بدر»

ص: ۲۸

۱- ۵۲. مجموعه آثار ۲/۱۳۲.

۲- ۵۳. کشف الارتیاب، ص ۱۰۸ و ۱۱۴.

۳- ۵۴. آل عمران، ۱۶۹.

۴- ۵۵. کشف الارتیاب، ص ۱۱۲ و ۴۸۳ الهدایه السنیه، رساله دوم، ص ۴۱.

۵- ۵۶. همان، ص ۱۰۹، تفسیر البیضاوی ۱/۸۵ دیده ها و دریافت ها ص ۱۷۴.

سخن گفت و در پاسخ به سؤال عمر فرمود:

«وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ مَا أَنْتُمْ بِأَسْمَعُ لِمَا أَقُولُ مِنْهُمْ» سوگند به آنکه جان محمد در دست اوست، شما نسبت به آنچه می‌گوییم از آنها شنواتر نیستید. (۱) و همچنین در قبرستان بقیع با مردگان سلام و سخن داشت. (۲) و کراراً به زیارت قبر مادرش می‌رفت می‌گریست و یا بر سر قبور شهدای احد می‌رفت و نیز از حضرت علی علیه السلام نقل شده که با کشتگان جنگ جمل سخن گفت. (۳)

و همینطور در مجامع روایی می‌خوانیم: «و اعلم أنّ رُسُلَكَ و خلفائك احياء عندك يرزقون يرون مكاني و يسمعون كلامي ...» (۴) بعلاوه نفس و روح آدمی با مرگ نابود نمی‌شود بلکه به عالم بالا رفته و روح با تجرد قدرتمندتر می‌گردد و ارواح قوی بزرگان ناظر اعمال ما می‌باشند و فضائل و مقام پیامبر مربوط به جسم و پیکر او نبوده تا با رحلتش پایان پذیرد، بلکه مربوط به روح شکوهمند آن حضرت می‌باشد که باقی و منشاء برکات است؛ بنا بر این مقام پیامبر صلی الله علیه و آله و اولیاء الهی در زمان حیات و مرگ یکسان است.

و به این حقیقت آیه شریفه «فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا

ص: ۲۹

۱- ۵۷. صحیح بخاری ۵/۹۷ باب قتل ابوجهل.

۲- ۵۸. طبقات ابن سعد، ۲/۲۰۴.

۳- ۵۹. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ۱/۲۴۸.

۴- ۶۰. بحار الانوار، ۱۰۲/۸۲ - کشف الارتیاب ص ۲۷۸.

بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا» (۱) پس چگونه باشد آنگاه که از هر امتی گواهی بیاوریم و تو را بر اینان قرار دهیم.

این آیه به این موضوع تصریح دارد که اداء شهادت و گواهی مستلزم آن است که شاهد (پیامبر صلی الله علیه وآله) بر امت خویش در طول زمان نظارت و حضور داشته باشد.

و این مسأله آشکار تر می شود وقتی می بینیم قرآن، سرای آخرت را حیات حقیقی دانسته و می فرماید: «وَأَنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ» اگر بدانند زندگی واقعی همانا سرای آخرت است. (۲) و مرگ دروازه ورود به آخرت و غروب از یک نشئه و طلوع در عالم دیگر می باشد.

شیعه امامیه و پیروان اهل بیت پیامبر علیه السلام همانند سایر مذاهب اسلامی سجده بر غیر خدا را حرام می داند حتی اگر به قصد پرستش غیر هم نباشد، جایز نیست (گواه آن کتب فقهاء شیعه و نظر عالمان مذهب تشیع می باشد) (۳) و سلیقه برخی عوام دلیلی بر دیدگاه شیعه

ص: ۳۰

۱- ۶۱. نساء، ۴۱.

۲- ۶۲. عنکبوت، آیه ۶۴.

۳- ۶۳. اگر برخی عوام، گاه در بعضی مزار پیشوایان دین ناآگاهانه از روی محبت خم می شوند و به زمین می افتند هرگز سجده نبوده و نوعی عتبه بوسی و سجده شکر و احترام و تشکر است نه شرک که آن هم نباید انجام شود و باید ترک گردد همانند قفل زدن و نخ گره زدن به در و پنجره برخی بقعه ها و حاجت طلبیدن های جاهلانه و ممنوع که در گذر زمان به خاطر ناآگاهی و کوته فکری در مراسم زیارت راه یافته {مانند آب زلالی که از چشمه جاری شود و در عبور از سرزمین های مختلف و عادات و افکار شخصی و ملی آمیخته شود و از پاکی نخستین دور گردد}.

نمی باشد) و اساساً زیارت نامه های رسیده از امامان معصوم شیعه سراسر توحید و تسبیح خداوند و بیان معارف دین و سلام و صلوات بر پیامبر و اولیاء و عبادت صالح خداست که وسیله هدایت و نجات انسانها از شرک و گمراهی بودند و به مشیت الهی بعد از وفاتشان، مرقد مطهرشان محل رحمت، برکت، اجابت دعا و پناهگاه محبان شان می باشد، در واقع مکان معرفی پیامبر صلی الله علیه و آله و عترت پاکش (کامل ترین الگوهای اسلام در راه بندگی خدا و تربیت نفس) و یافتن مدل های ارزشی و عالی زندگی همراه با تولی و تبری یعنی پیروی از خوبان و خوبی ها و بیزاری از دشمنان خدا و زشتی ها در سیر به سوی خدا و بهشت جاودان می باشد.

و اما اینکه امامیه سجده به زمین (سنگ، خاک، روئیدنی غیر خوردنی و پوشیدنی) را جایز می داند و برای اینکه جای سجده پاک و پاکیزه باشد و از طرفی خاک و سنگ همه جا در دسترس نمی باشد؛ شیعیان مقداری خاک در قالب مهر همراه خود دارند تا هنگام نماز روی آن پیشانی بگذارند و سجده نماز را بجای آورند و این سجده برای خدا می باشد (و هرگز سجده برای خاک و مهر در ذهن هیچ شیعه ای خطور نکرده تا متهم به شرک شوند چرا که شیعه سجده بر غیر خدا را حرام می داند و سجود الله؛ و سجود علی الارض فرق دارد و سجده به خاک در برابر خداوند است نه پرستش خاک و سنگ، و این بیانگر بالاترین مرتبه خضوع و بندگی خدا می باشد و گرنه اهل سنت هم که سجده به فرش و اشیاء دیگر می کنند باید مشرک باشد!

امام صادق علیه السلام می فرماید: «السُّجُودُ لَا يَجُوزُ إِلَّا عَلَى الْأَرْضِ أَوْ مَا أُتْبِتَتْ الْأَرْضُ إِلَّا مَا أَكَلَ أَوْ لَيْسَ فَقُلْتُ لَهُ...» (۱).

سجده تنها بر زمین و آنچه می رویاند، جز خوردنی ها و پوشیدنی ها جایز است و سجده چون خضوع و اطاعت برای خدای عزیز و جلیل می باشد، شایسته نیست بر خوردنی ها و پوشیدنی ها شود، زیرا دنیاپرستان بردگان خوراک و پوشاکند لیکن سجده کننده هنگام سجده در حال پرستش خدای عزیز و جلیل بوده و سزاوار نیست پیشانی خود را بر آنچه معبود دنیاپرستان فریب خورده دنیاست قرار دهد و سجده بر زمین، برتر و بالاتر است، زیرا با تواضع و خضوع در برابر خدای بزرگ، تناسب بیشتری دارد».

بعلاوه پیامبر صلی الله علیه و آله وقتی از مکه به مدینه هجرت کرد و مسجد ساختند مگر مسجد پیامبر فرش داشت؟ و آیا زمان خلافت ابوبکر، عمر و عثمان مسجد النبی فرش بوده است؟ خیر بلکه همه بر خاک و سنگ سجده می کردند.

مگر سنتی و شیعه از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل نکرده اند که فرمود: «جُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَ طَهْرًا» «أَيْنَمَا كُنْتُ مِنْهَا أَتَيْمٌ مِنْ تُرْبَتِهَا» وَ أَصَلِي عَلَيْهَا؛ زمین برای من سجده گاه و مایه پاکیزگی قرار داده شده است، هر جا باشم از خاکش تیمم و بر آن نماز می گذارم» (۲).

ص: ۳۲

۱- ۶۴. بحار الانوار، ۸۵/۱۴۷؛ وسائل الشیعه، ۳/۵۹۱؛ علل الشرایع، ۲/۳۰.

۲- ۶۵. صحیح بخاری ۱/۹۱ باب تیمم، بحار الانوار، ۸۳/۲۷۶، سنن بیهقی ۲/۴۳۳.

و این حدیث به صراحت می گوید اصل جواز در سجده بر زمین می باشد (خاک و سنگ و گیاه ...) و تجاوز از آن نیاز به دلیل دارد، بالاتر از همه، روایات متعددی دلالت دارد که سیره پیامبر صلی الله علیه و آله سجده بر خاک بوده است؛ و ائمه بن حجر می گویند: پیامبر صلی الله علیه و آله را دیدم هنگام سجده پیشانی خود را بر زمین می نهاد(۱). و به صحابه می فرمود: «تَرَبَّ وَجْهَكَ لِلَّهِ» و گاه می گفت: «عَفَّرَ وَجْهَكَ فِي التُّرَابِ لِلَّهِ» یعنی برای خدا صورت خود را بر خاک بگذارد و گاه بر نوعی حصیر سجده می کرد(۲) جابر بن عبد الله انصاری می گوید: با پیامبر صلی الله علیه و آله نماز ظهر می خواندم، تعدادی سنگ ریزه برداشته در دست خود نگه می داشتم تا خنک شود و موقع سجده بر آنها پیشانی بگذارم و این بخاطر شدت گرما بود(۳) و ...

و اما اینکه چرا شیعه بیشتر بر تربت امام حسین علیه السلام سجده می کند، بخاطر روایات(۴) و تکریم خاک فرزند پیامبر صلی الله علیه و آله که در راه دفاع اسلام و قرآن و نجات امت، مظلومانه شهید شد و به همگان، بندگی خدا و حمایت از دین خدا تا مرز شهادت را آموخت؛ و اقتداء به شهید کربلا را می رساند. مگر بارها در قرآن سخن از سجده ملائکه برای آدم به میان آورده نشده است و یا نماز خواندن به کعبه یا سجده برادران یوسف در

ص: ۳۳

۱- ۶۶. احکام القرآن ۳/۲۰۹ - کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال ۷/۴۶۵.

۲- ۶۷. فتح الباری ۱/۳۹۰، مسند احمد ۳/۳۲۷ و ۶/۳۳۱.

۳- ۶۸. سنن بیهقی ۱/۴۳۹ کتاب الصلوه ۲/۱۰۵، الطبقات الکبری ۶/۷۹.

۴- ۶۹. بحار الانوار ۸۵/۱۵۳ و ۱۵۸، ارشاد القلوب دیلمی، ۱۴۱.

برابر او (که خدا را به شکرانه این نعمت سجده کردند) با عظمت بیان نشده است و این هرگز شرک و کفر نبوده بلکه عین توحید و یکتاپرستی است.

طواف

گردیدن و دور قبور انبیاء و اولیاء خدا گشتن به حکم عقل و عرف جایز می باشد و عموم تعظیم شعائر و موَدّت و محبّت شامل آن می شود و در واقع نوعی تعظیم صاحب قبر بوده و میزان محبت زائر را به آن عبد صالح خدا می رساند(۱) (و تعظیم کسی که خدا در سایه بندگی به او عزّت داده است، تعظیم به خداست مانند: احترام و بوسیدن جلد قرآن که پوست گوسفند یا کاغذ است لیکن به خاطر قرآن مقام و منزلت یافته) و همچنین برای توجه و تمرکز بیشتر برای دعا و با محبوب خود (پیامبر و امام) سخن گفتن و تبرک جستن انجام می گیرد و نمی توان هر حرکتی را شرک و بدعت دانست و به اعمال شیعه موحد مسلمان با سوء ظن «إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ» (۲)؛ «قطعاً برخی از گمانها گناه است». یا غرور و عناد نگریست یا با کمترین مشابهت، به کار بت پرستان قیاس کرد بدون اینکه به کتب و علمای شیعه مراجعه کنند! (۳) و مسأله تعظیم

ص: ۳۴

۱- ۷۰. کشف الارتیاب ۴۲۹ - ۴۴۵.

۲- ۷۱. حجرات، آیه ۱۲.

۳- ۷۲. طواف اگر به قصد پرستش صاحب و عبادت انجام شود یا به عنوان مستحب شرعی باشد بدعت و حرام است ولی این نوع طواف در شرع نهی نشده و هرگز تقلید از بت پرستان نمی باشد بعلاوه همه جای مشاهد مشرفه امکان دور زدن نیست ثانیاً علما و همه زائران گرد قبر دور نمی زنند و آنها هم که می گردند هیچگاه قصد غیر خدا و توحید ندارند گرچه همان مقدار هم اگر ترک شود بهتر است و جهت توضیح برخی روایات به کتاب بحارالانوار جلد ۱۰۰ صفحه ۱۲۶ - ۱۲۸ مراجعه فرمائید.

و توسل و تبرک قبرهای پیامبر صلی الله علیه و آله و پاکان در زمان صحابه و صدر اسلام به شیوه های مختلف انجام می شده است حتی پیامبر صلی الله علیه و آله سواره طواف می کرد و با عصای خود به رکن و حجر اشاره می نمود و عصایش را می بوسید (۱). تاریخ نقل می کند وقتی بلال (مؤذن پیامبر صلی الله علیه و آله) از شام آمد به زیارت قبر پیامبر صلی الله علیه و آله رفت و نزد قبر گریه می کرد و صورتش را بر آن می مالید (۲) و منع از توسل و تبرک از بدعت های بنی امیه می باشد (۳).

سوگند

سوگند یاد کردن و قسم خوردن به غیر خدا (با این عقیده که هیچ موجودی در عرض و عظمت خدا نبوده و قدرت تصرف مستقلی وجود ندارد و تنها اوست که در عالم مؤثر و اوست که به علل و اسباب جهان هستی خواص مختلف داده و توصیه کرده تا در عالم اسباب سراغ اسباب رویم. «أَبَى اللَّهُ أَنْ يَجْزِيَ الْأُمُورَ إِلَّا بِأَسْبَابِهَا» هیچ اشکالی ندارد و شرک و بت پرستی و بدعت نمی باشد، چرا که نه تنها در بین ملل

ص: ۳۵

۱- ۷۳. کشف الارتباب، ص ۳۵۰؛ الغدير، ۵/۱۵۱ و صحيح مسلم، ۵/۲۸۰، مسند احمد، ۲/۲۳ و ...

۲- ۷۴. وفاء الوفاء، ۴/۱۴۰۵.

۳- ۷۵. الغدير، ۵/۱۴۸.

گونگون به آنچه ارزشمند و مقدس می دانند (کعبه، امام، جان خود و جان پدر یا فرزند و ...) سوگند یاد می کنند بلکه در قرآن، خداوند ده ها سوگند به آفریده های ارزشمند، همانند جان پیامبر صلی الله علیه و آله: «لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ» (۱)؛ «ای پیامبر سوگند به جانت آنها در مستی خود سرگردانند.» و قسم به روح، انسان، قلم و اجرام آسمانی مانند ماه، خورشید، ستاره و زمان (ن والقلم و النجم و الشمس و القمر و الفجر و العصر و ...) و همچنین در سیره پیامبر صلی الله علیه و آله آمده است: «فَلَعَمْرِي لَبِأَنَّ تَكَلَّمَ بِمَعْرُوفٍ وَ تَنَهَى عَن مُنْكَرٍ خَيْرٌ مِّنْ أَنْ تَشْكُتَ»؛ «به جان خودم سوگند اگر امر به معروف و نهی از منکر کنی بهتر از آن است که ساکت باشی» (۲) و در جای دیگر می فرماید: «أَمَا وَ ابِيكَ ...»؛ «به پدرت قسم» (۳) و همچنین از خلفاء و ائمه معصومین علیه السلام در نثر و شعر، سوگند به غیر خدا نقل شده است (۴) و هرگز خلاف توحید یا اهانت و شریک قرار دادن غیر خداوند را در تعظیم به او نمی رساند، البته دین اسلام آنچه مربوط به دوران جاهلیت بود، ممنوع کرد و تفکر بت پرستی را محکوم و منزوی نموده است و تنها سوگند به خدا را مفید و مناسب دانسته به گونه ای که با غیر نام الله، قسم منعقد نمی گردد تا شکستن آن موجب کفاره شود. (۵)

ص: ۳۶

۱- ۷۶. سوره حجر، آیه ۷۲.

۲- ۷۷. مسند احمد ۵/۲۲۴.

۳- ۷۸. صحیح مسلم، ۳/۹۳ و ۴/۴۱۹.

۴- ۷۹. کشف الارتباب، ص ۳۳۹ - ۳۴۳.

۵- ۸۰. تحریر الوسیله، ۲/۱۱۲.

این بحث در کتب فقهی آمده و شیعه هیچگاه نذر و عهد را برای غیر خدا جایز نمی داند (بلکه حرام و شرک در عبادت است) و تنها برای تقرب به خدا و اجر و ثواب الهی بجا می آورد و آن هم با صیغه خاص (لِلَّهِ عَلَيَّ) برای خداست بر عهده من و کسی نمی گوید لِلنَّبِيِّ او لِلامام و ...) حَتَّى نَيْتَ خدا نمودن کافی نیست. (۱) بلکه باید بگوید اگر خداوند حاجتم را روا کند، برای خدا به عهده من است گوسفندی را قربانی کنم یا مبلغی پول برای مخارج این حرم و زائران بدهم یا در راه خدا انفاق نموده ثوابش را به روح پیامبر صلی الله علیه و آله یا امام و امامزاده یا پدرم هدیه کنم، مانند سایر کارهای خیر که می توان ثوابش را هدیه کرد و این امری است، پسندیده و منع شرعی نداشته و سیره صحابه و مسلمین بوده است، در مسند احمد و سنن ابی داود و ترمذی از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل کرده اند که حضرت گوسفندی را ذبح نمود و به پروردگار عرض کرد: «اللَّهُمَّ هَذَا عَنِّي وَ عَن مَن لَمْ يَضَحْ مِنْ أُمَّتِي»؛ (۲) «خدایا این حیوان را از جانب

ص: ۳۷

۱- ۸۱. تحریر الوسیله، ۲/۱۱۱. البته نذر را در هر مکانی می توان انجام داد و شیعیان گاه کنار قبور امامان و صالحان بخاطر شرافت مکان و نوعی اظهار ارادت به امام و همچنین اطعام و انفاق به فقرا و زائران و نماز گزاران را موجب تقرب بیشتر به خدا و ثواب می دانند و هرگز مانند بت پرستان نبوده که برای تقرب به بتها ذبح می کردند و در حرم امامان هنگام ذبح و قربانی هیچگاه نام غیر خدا برده نمی شود (و گوسفند و حیوانات برای شخص و قبر ذبح نمی گردد) بلکه شیعه غیر از وجوب نام خدا بردن را در وقت ذبح، رو به قبله بودن را هم شرط می داند. (الخلاف فی الفقیه، الفقه علی مذاهب الاربعه)
۲- ۸۲. کشف الارتیاب، ص ۳۵۱ و ص ۳۵۵، سلفی گری، ص ۴۹۵.

خود و افرادی که از اتمم موفق به قربانی نشده اند، ذبح می کنم» و روایات متعدد دیگر از پیامبر صلی الله علیه و آله و صحابه بر جواز نذر در مکان ها و زمانها و افراد مختلف آمده است، بعلاوه معیار و ملاک نیت است نه شکل عمل که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ»؛ «معیار ارزش و پاداش عمل به نیت است» و پایه و اساس هر کاری نیت و قصد است و هرگز شیعه قصد غیر خدا در نذر و عهد ندارد بلکه نذر برای خداست و درک ثواب خدا و تقرب به خدا می باشد (و در حالی که بت پرست و مشرک به نیت بت و نام بت و قرب به او توجه دارد).

هشدار

دشمنان اسلام و تشیع، وقتی آثار و برکات فراوان زیارتگاه ها را دیدند و به نقش سازنده زیارت پی بردند، تصمیم به منزوی نمودن این تفکر و تخریب ظاهری و باطنی این حرکت پویا و مظاهر و پیام آن گرفتند، تخریب حرم امام حسین علیه السلام در زمان حاکمان بنی عباس، تا تخریب مقابر مقدس امامان مظلوم بقیع توسط وهابیان جاهل و متعصب (۱) در سال ۱۳۴۴ ق و حمله آنها به کربلا و نجف در ۱۲۱۶ ق و تخریب و قتل عام هزاران زن و مرد و کودک و تخریب و غارت و در سال ۱۲۱۷ قتل مردم طائف و ... و اخیراً تخریب حرم عسکرین علیه السلام (توسط بعثی ها و سلفی های مزدور با حمایت آمریکای اشغالگر

ص: ۳۸

۱- ۸۳. وهابیت بر سر دو راهی، ص ۶۴، کشف الارتیاب، ص ۱۴ و ص ۳۸۸ وهابی گری و ...

عراق) همه در راستای تضعیف و منزوی نمودن تفکر اسلام ناب و فرهنگ شیعه و ایجاد تفرقه و درگیری بین فرق اسلامی و تحقیر صاحب قبر و نشان دادن عمق عناد و کینه خود نسبت به اسلام اصیل و عترت پیامبر صلی الله علیه و آله می باشد و در عصر بیداری و گرایش جهانی به اسلام، با توطئه استعمار، دین مبین اسلام که مکتب صلح و دوستی می باشد، بعنوان دین خشونت و جنگ جلوه داده می شود!! ولی پیوسته با عنایات خداوند و روشنگریهای بموقع عالمان دلسوز و هوشیاری مسلمانان، نقشه های خائانه و جاهلانگی دشمنان نقش بر آب گشته و خواهد شد تا آخرین فرزند پیامبر صلی الله علیه و آله، خورشید عالمتاب حق و عدل (حضرت مهدی موعود عج) از پرده ی غیبت سرزند و حکومت جهانی اسلام راستین را برقرار کند انشاء الله.

بایسته ها

الف: شناخت لازم دین و امامان و پیشوایان و شخصیت‌های راستین اسلام و همان طور که ائمه علیه السلام فرمودند «کونوا لنا زیناً» بکوشیم در قول و عمل زینت برای آنان باشیم.

ب: اخلاص و اشتیاق در سفرهای مذهبی و معنوی زیارتی و انجام آنچه مورد خواست امامان بوده که همان کسب رضایت و اطاعت خداوند است.

ج: ترک تحریفات، خرافات، غلو و آداب تفرقه افکنانه و خلاف منطق.

د: آگاهی از دشمنان اسلام، توطئه‌ها و تبلیغات سوء آنان در شکل و شعارهای مختلف و تحت تأثیر آنها قرار نگرفتن.

ه: مطالعه تاریخ وهابیت و اینکه استعمار انگلیس برای تثبیت سلطه خود در هند و سیطره یافتن بر کشورهای اسلامی و خاورمیانه به ویژه شبه جزیره عربستان و غارت ثروت مسلمانان و جلوگیری از نفوذ و گسترش اسلام با ایجاد تفرقه و درگیری های فرقه ای بین آنان، چگونه به وسیله جاسوس زبردست و حرفه ای اش «مستر همفر» وهابیت را مطرح و فراگیر کرد تا جایی که همفر می گوید:

«برنامه ما در پرتو دست به دست دادن دو محمّد (محمّد بن عبدالوهاب و محمّد بن سعود) با هم به مرحله اجرا درآمد و با دو عامل (دین از محمّد بن عبدالوهاب و قدرت از محمّد بن سعود) این دو نفر به مغزهای مردم و بر سرزمین و اموال و جان هایشان مسلط شدند؛ زیرا تاریخ ثابت کرده است که حکومت های دینی با ماسک مذهبی از نظر تسلط بر مردم خیلی قوی تر از حکومت های مادی هستند ...» (۱).

و: پرسش مسائل و شبهات از دین شناسان، عالمان متقی و زمان شناس و خودداری از جدال بیهوده با معاندان.

ز: پرهیز از تجارت و تفریح و بازار رفتن در اوقات نماز بجای حضور در مساجد و نماز جماعت برادران اهل سنت و عمل به دستور فقها و مراجع عظام.

ص: ۴۰

ک: شکر نعمت توفیق زیارت و رعایت آداب ظاهری و باطنی آن و ترک هر گونه مزاحمت برای دیگران.

تحریم چرا؟

منع از زیارت بخاطر اتهام شرک به شیعه و پیروان مکتب اهل بیت علیهم السلام ریشه در ناآگاهی از افکار و عقاید شیعه و نادانی نسبت به آموزه های سراسر وحدت و عزت قرآن و عترت پیامبر صلی الله علیه وآله (که خود اصل اساسی وحدت مسلمین است) دارد و نیز بی توجهی به پیام های وحدت آفرین رهبران دلسوز امت اسلامی، همانند امام خمینی رحمه الله رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران و نایب نستوه او حضرت آیةالله العظمی خامنه ای (مد ظله العالی) و شیخ شلتوت رهبر فقید جامعه الازهر مصر و ... و جهل از نقشه های خائنانه شیاطین استعمار و همچنین دنیاطلبی و حب ریاست یا تعصب غیر منطقی و تقلید کورکورانه و ترس از تهدیدهای قومی، عوامل دیگری در تحریم زیارت بوده است و گاه مزدوری استکبار جهانی که نمونه آن را در تعدادی وهابی تندرو و جماعت علماء تکفیری عربستان سعودی می بینیم که بجای دعوت به وحدت در برابر دشمن مشترک، فتوای به قتل و ترور شیعیان و تخریب اماکن مذهبی و مقدّس دینی را می دهند و در حقیقت با تفرقه افکنی، دسیسه های سلطه گران غارتگر غربی را اجرا می کنند.

میلیونها کتاب تفرقه انگیز علیه شیعه در ایام حج که عامل وحدت ملل و مذاهب اسلامی است، پخش می کنند بدون آنکه اجازه دهند،

کتاب های دانشمندان شیعه وارد کشور یا کتابفروشی هایشان شود و حال آنکه در کتابخانه ها و کتابفروشی های شیعیان، انواع کتب علما اهل سنت وجود دارد و کاملاً آزادانه خرید و فروش و مطالعه می شود!

ص: ۴۲

همان طور که در مقدمه اشاره شد، هدف از آفرینش عبودیت و اطاعت خداست، حال آدمی این وظیفه را چگونه انجام و از چه کسی معارف دین و مسیر سعادت را فراگیرد و به کدامین اسوه در عقیده و عمل اقتدا کند؟ بدون تردید مطمئن ترین و کامل ترین راه همان کلام وحی و کتاب خداست (زیرا هم او که انسان را آفرید دستورالعمل چگونه زیستن و به کمال رسیدن او را هم برایش فرستاد) بدیهی است این کتاب قانون نیازمند به مبین و مفسر و مجری است و لذا قرآن می فرماید:

«قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ» (۱)؛ «مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ» (۲) «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ» (۳)

آری تا وقتی پیامبر صلی الله علیه و آله حیات داشت، هدایت و رهبری جامعه و امت را عهده دار بود و اطاعت او بر همگان واجب و سعادت آفرین بود و برای بعد از خود نیز اسلام و امت را رها و بی سرپرست نگذاشته،

ص: ۴۳

۱- ۸۵. سوره آل عمران، آیه ۳۲.

۲- ۸۶. سوره نساء، آیه ۸۰.

۳- ۸۷. سوره احزاب، آیه ۲۱.

در غدیر و حدیث ثقلین (که به طور متواتر در کتب روایی سنی و شیعه آمده است) بیان فرمود.

حذیفه بن یمان از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل می کند: «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعِترَتِي أَهْلَ بَيْتِي مَا إِن تَمَسَّكْتُم بِهَمَّا لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا وَ انهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضِ فَتَعَلَّمُوا فَهْمَهُ وَ لَا تَعَلَّمُوهُمُ فَانَّهُمْ أَعْلَمُ مِنْكُمْ»؛^(۱)

من در بین شما (و برای سعادت شما) دو امانت گرانها می گذارم کتاب خدا و عترت و اهل بیتم را که اگر به آن دو تمسک جوئید هرگز گمراه نمی شوید و این دو از یکدیگر جدا نشوند تا در کنار حوض بر من وارد شوند پس (معارف دین و راه کمال و نیک بخشی) را از اینان فرا گیرید و نخواهید که به آنان بیاموزید؛ زیرا آنها (به مراتب در هر مورد) دانا ترند.

حال سؤال این است که اهل بیت علیهم السلام کیانند (پاکانی آگاه که تالی کتاب الله و تبلور قرآنند و توان تبیین و اجرا و نگهبانی از قرآن را دارند و همانند پیامبر صلی الله علیه و آله الگوی علمی، عقیدتی و عملی می باشند؟)

انس بن مالک می گوید: «پیامبر خدا صلی الله علیه و آله شش ماه هنگام صبح از درب خانه فاطمه علیها السلام جهت نماز صبح می گذشت و می فرمود «ای اهل بیت! وقت نماز است نماز را بپا دارید و آنگاه آیه «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ»^(۲) را تلاوت می کرد.»^(۳) و مشابه این حدیث را

ص: ۴۴

۱- ۸۸. ینابیع الموده، ص ۳۵.

۲- ۸۹. سوره احزاب، آیه ۳۳.

۳- ۹۰. شواهد التنزیل، ج ۲، ص ۱۵.

عایشه و دیگران از پیامبر صلی الله علیه وآله نقل کرده اند. (۱)

همچنین جابر بن عبدالله روایت کرده است: «پیامبر صلی الله علیه وآله امیر المؤمنین علی و امام حسن، امام حسین و فاطمه زهرا علیهم السلام را فرا خواند و از جامه اش بر آنان افکند، پس گفت: «اللهم هؤلاء اهلی اللهم هؤلاء اهلی» خدای اینان اهل بیت من هستند، اینان اهل بیت من هستند و در چند حدیث آمده است «اللهم هؤلاء عترتی». (۲)

و در روایتی امام حسن علیه السلام می فرماید: «جمعنا رسول الله صلی الله علیه وآله و آیه و ائمه فی کساء... ثم قال اللهم هؤلاء اهل بیتی و عترتی فاذهب عنهم الرجس و طهرهم تطهیراً» (۳) پیامبر صلی الله علیه وآله همراه خویش ما را در عبایی جمع کرد و فرمود: خدایا اینان اهل بیت و عترت من هستند پس هرگونه رجس و ناپسندی را از آنان دور کن و آنان را پاک و پاکیزه گردان». (۴)

و همین طور در روایات سنی و شیعه آمده که پیشوایان بعد از پیامبر از خاندان پیامبر صلی الله علیه وآله و قریشی اند و تعدادشان دوازده نفر می باشد؛ از جمله در تفسیر آیه «وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ» (۴) اصیغ بن نباته از ابن عباس نقل می کند که پیامبر صلی الله علیه وآله فرمود: «أنا السماء و أما البروج فالأئمة من أهل بیتی و عترتی أولهم علی و آخرهم المهدي و هم اثنا عشر» (۵) من آسمانم

ص: ۴۵

-
- ۱- ۹۱. ر.ک. به کتاب های سنن بیهقی، ج ۲، ص ۱۴۹ و مستدرک صحیحین، ج ۳، ص ۱۴۷ و اثبات الهداه ج ۳، ص ۱۶۹؛ شواهد التنزیل، ج ۲، ص ۳۵ که همه از کتب تاریخی و روایی اهل سنت می باشد.
 - ۲- ۹۲ و ۳. شواهد التنزیل، ج ۲، ص ۱۶ و ۱۷؛ فضائل الخمسه، ج ۱، ص ۲۳۵ و ۲۴۳.
 - ۳- ۹۳.
 - ۴- ۹۴. سوره بروج، آیه ۱.
 - ۵- ۹۵. احقاق الحق، ج ۱۳، ص ۷۱؛ ینابیع الموده، ص ۴۳۰.

و برج ها امامان از اهل بیت و عترتم می باشند، اول آنان علی علیه السلام و آخرشان مهدی (عج) و اینان دوازده نفر هستند».

و در برخی روایات می گوید: «إِنَّ عِدَّتَهُمْ كَعِدَةِ الشَّهْرِ» (۱) همانا تعداد آن امامان مانند تعداد ماه هاست (دوازده عدد). و در فضیلت و برتری اهل بیت علیهم السلام آیات و روایات فراوانی نقل شده که نگاهی گذرا و واقع بینانه گویای این حقیقت است که شیعه در عمل و اطاعت به توصیه ها و سنت رسول خداصلی الله علیه وآله پیروی عترت پاکش را پذیرفته و با برهان و دلیل حقّ را یافته و تبعیت می کند، زیرا با ولایت اهل بیت پیامبر معالم دین و فلاح و صلاح زندگی را همراه با توحید کامل فرا می گیریم که در زیارت جامعه کبیره می خوانیم «.. بموالاةکم علمنا الله معالم دیننا و اصلح ما کان فسد من دنیانا و بموالاةکم تمت الکلمه ...» به دوستی شما خداوند دستورات دین ما و اصلاح آنچه از دنیای ما فاسد شده بود آموخت و با ولایت شما کلمه توحید کامل شد ...». و روایات بسیاری است که این حقیقت رهنمون می گردد که به برخی از آنها در منابع روایی اهل سنت اشاره می کنیم. باشد که حجّت بر همگان تمام شود.

۱ - ابی ذر از پیامبرصلی الله علیه وآله نقل می کند که فرمود:

«إِنَّ مِثْلَ أَهْلِ بَيْتِي مِثْلَ سَفِينَةِ نُوحٍ مِنْ رَكِبَهَا نَجَا وَ مِنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ» (۲) مثل اهل بیت من همانند کشتی نوح است هر کسی بر آن سوار گشت نجات یافت و هر کس سرباز زند غرق شود.

ص: ۴۶

۱- ۹۶. الزام الناصب، ج ۱، ص ۱۸۸.

۲- ۹۷. احقاق الحق، ج ۹، ص ۲۷۲؛ نهج الفصاحه، ص ۲۷۱۱.

ابن عباس از آن حضرت روایت کرده است که فرمود:

۲- «إِنَّ اللَّهَ افترض طاعتی و طاعه اهل بیتی علی الناس خاصّه و علی الخلق کافّه» (۱) همانا خداوند اطاعت من و اهل بیتم را بر مردمان (مسلمانان) خصوصاً و بر همه خلق عموماً واجب نموده است.

۳- و در بیانی دیگر می فرماید: «لکل شیء اساس و اساس الدین حب اهل بیتی»؛ (۲) برای هرچیز پایه و اساس است و اساس دین محبت اهل بیت من می باشد. (چرا که راه رسیدن به عبودیت خدا و سعادت را جاوید در معرفت و محبت و تبعیت این اسوه ها و انسان های صالح و کامل و دین شناس پاک قرار داده است).

۴- برتر از همه اینکه پیامبر صلی الله علیه و آله در روزهای پایانی عمرش تصریح فرمود: «... ألا إني مخلف فيكم كتاب ربي عزوجل و عترتي اهل بیتی ثم اخذ بيد علی علیه السلام فرفعها فقال هذا علی مع القرآن و القرآن مع علی لا يفترقان حتی یردا علی الحوض فاسألوهما» (۳)

آگاه باشید من برای شما قرآن و عترتم اهل بیتم را جانشین قرار می دهم و آنگاه دست علی علیه السلام را گرفته، بلند کرد و فرمود: این علی با قرآن است و قرآن با علی علیه السلام پس مسائل و مشکلات را از این دو سؤال کنید».

ص: ۴۷

۱- ۹۸. همان، ج ۹، ص ۳۹۶.

۲- ۹۹. همان، ج ۹، ص ۴۰۸ و فرهنگ جامع سخنان امام حسین علیه السلام، ص ۶۵۶.

۳- ۱۰۰. فضائل الخمسه، ج ۲، ص ۱۱۳ و غایه المرام، ص ۵۴۰ و ینایع الموده ۹۰ و صواعق المحرقه، ۷۵.

۵- و همچنین جابر بن عبد الله از پیامبر صلی الله علیه وآله نقل می کند: «من ابغض اهل البيت حشره الله يوم القيامة يهودياً و إن صام و صلى»؛^(۱) هر کسی بغض و دشمنی اهل بیت را داشته باشد، در روز قیامت یهودی محشور شود هر چند روزه بگیرد و نماز بخواند (یعنی عبادت بدون ولایت و محبت اهل بیت پیامبر مقبول نمی باشد).

و در کلامی دیگر می فرماید:

۶- «الزموا مودتنا اهل البيت فإن من لقي الله (وهو يودنا) دخل الجنة بمتابعتنا والذي نفس محمد بيده لا ينفع عبداً عمله إلا بمعرفه حقنا»؛^(۲) پیوسته ملازم مودت اهل بیت باشید چرا که هر کس خدا را ملاقات کند در حالی که دوستدار ما باشد با پیروی ما وارد بهشت گردد و سوگند به آنکه جان محمد در دست اوست عمل هیچ بنده ای سودمند نخواهد بود مگر به وسیله معرفت حق ولایت ما.

و حضرت رضاعلیه السلام فرمود:

۷- «لاتدعوا العمل الصالح و الاجتهاد فی العباده اتكالا علی حب آل محمد صلی الله علیه وآله لاتدعوا حب آل محمد صلی الله علیه وآله و التسليم لامرهم اتكالا علی العباده

ص: ۴۸

۱- ۱۰۱. احقاق الحق، ج ۹، ص ۴۶۸؛ میزان الاعتدال، ج ۱، ص ۳۶۹.

۲- ۱۰۲. همان، ج ۹، ص ۴۲۸ و ینابیع الموده، ج ۲، ص ۲۷۲ به نقل از موسوعه الامامه فی نصوص اهل السنه، ج ۵، ص ۱۳۷.

فإنه لا يقبل أحدهما دون الآخر؛^(۱) هرگز به امید دوستی آل محمدصلی الله علیه وآله عمل صالح و تلاش در عبادت خدا را ترک نکنید و همچنین دوستی آل محمدصلی الله علیه وآله و تسلیم شدن در برابر امرشان را به امید عبادت رها نکنید چرا که هیچ یک از آن دو بدون دیگری پذیرفته نمی شود

ص: ۴۹

۱- ۱۰۳. سفینه البحار، ج ۱، ص ۲۰۱؛ انوار البهیة، ص ۳۴۷.

* قرآن

- ۱- احقاق الحق، قاضی سید نور الدین، حسین مرعشی
- ۲- الذریعه الی تصانیف الشیعه، شیخ آقا بزرگ تهرانی
- ۳- الغدیر فی الکتاب والسنة و الادب، علامه شیخ عبدالحسین احمد امینی نجفی، الامام امیرالمؤمنین علیه السلام، تهران
- ۴- المفردات فی غریب القرآن، ابی القاسم الحسین بن علی (معروف به راغب اصفهانی)، تهران
- ۵- الهدیه السنیه، ابن تیمیه
- ۶- بحار الانوار، علامه شیخ محمد باقر مجلسی، دار احیاء التراث العربی، بیروت
- ۷- تحریر الوسیله، آیةالله العظمی امام خمینی (ره)
- ۸- تفسیر روح المعانی، شهاب الدین سید محمود آلوسی بغدادی، دار احیاء التراث العربی، بیروت
- ۹- تهذیب الاحکام، شیخ طوسی (ره)
- ۱۰- درالمنثور، جلال الدین سیوطی

ص: ۵۰

۱۱- راه و رسم زندگی، الکسیس کارل ترجمه دکتر پرویز دبیری

۱۲- سلفی گری (وهابیت)، علی اصغر رضوانی

۱۳- سنن ابن ماجه، الحافظ ابی عبداللہ محمد بن یزید قزوینی (۲۰۷ - ۲۷۵ هـ) دارالاحیاء التراث العربی

۱۴- سنن ترمذی، ابی عیسیٰ محمد بن عیسیٰ بن سوره ترمذی {۲۹۷} دارالکتب العلمیہ، بیروت

۱۵- شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، دارالجیل، بیروت

۱۶- شواهد التنزیل لقواعد التفضیل فی الآیات النارته فی اهل البیت، حاکم حسکانی حداد حنفی نیشابوری.

۱۷- صحیح بخاری، محمد بن اسماعیل بخاری، دارالفکر، بیروت.

۱۸- عقائد اهل سنت و الجماعه در رد و هابیت و بدعت، مولانا خلیل احمد سہاونپوری (متوفی ۳۴۶ هـ) ترجمه عبدالرحمن سربازی، چابہار.

۱۹- غایہ المرام، علامہ بحرانی، فضائل الخمسہ، سید مرتضیٰ فیروز آبادی.

۲۰- قاموس قرآن، سیدعلی اکبر قریشی، دارالکتب الاسلامیہ، تہران.

۲۱- کامل الزیارات، ابوالقاسم جعفر بن محمد بن قولویہ قمی (متوفی ۳۶۸ ق)، مؤسسہ النشر الفقاہہ، قم.

۲۲- کشف الارتیاب، سید محسن امین حسینی عاملی، کتابخانہ بزرگ اسلامی.

۲۳- کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، علاء الدین علی المتقی بن

حسام الدين هندی البرهان موزی {۹۷۵} مؤسسه الرساله، بیروت

۲۴- مجموعه آثار، شهید استاد مطهری، صدر، تهران

۲۵- مسند الامام احمد بن حنبل، دار صادر، بیروت

۲۶- مصابیح الجنان، علامه السيد العباس الحسینی الکاشانی، دار الفقه، قم

۲۷- من لا یحضره الفقیه، ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بابویه قمی (شیخ صدوق ۳۸۱ ق) جامعه مدرسین، قم

۲۸- نقدی بر اندیشه وهابیان، سید حسین موسوی قزوینی

۲۹- نهج البلاغه

۳۰- نظری بر تاریخ وهابیت، زهرا مسجد جامعی.

۳۱- وسائل الشیعه، علامه شیخ محمد بن الحسن الحُرّ العاملی، اسلامی، تهران

۳۲- وفاء الوفاء باخبار دارالمصطفی، علی بن عبدالله السمهودی، دارالاحیاء التراث العربی، بیروت

۳۳- وهابیت مبانی فکری و کارنامه عملی، استاد جعفر سبحانی

۳۴- وهابیتی ایده استعمار، مستر همفری - ترجمه احمد - ع.

۳۵- ینابیع الموده، علاقه القندوزی.

ص: ۵۲

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

